

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نپاشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Reports

گزارشها

فرستنده: علی کاظمی
۱۸ اکتوبر ۲۰۲۴

انتشار گزارش‌هایی از کشته شدن ۲۶۰ پناهجوی افغان به دست نیروهای جمهوری اسلامی در مرز سراوان

شبكة حالوش، که در زمینه ستم ملی و نقض حقوق بشر در بلوچستان فعالیت می‌کند، به نقل از دو شاهد عینی شهروند افغانستان خیر داد که حدود ۲۶۰ افغان شامگاه یکشنبه ۲۲ مهرماه- میزان- در منطقه مرزی کلهگان سراوان کشته شدند. آنها «هنگام ورود به ایران» هدف تیراندازی نیروهای نظامی جمهوری اسلامی قرار گرفتند و بسیاری نیز زخمی شدند. این شبکه چندین ویدئو منتشر کرده که جسد‌های کشته‌شدگان را نشان می‌دهد و روایت جان‌به‌دردگان را به شکل شنیداری منتشر کرده است. شمار دقیق کشته‌ها و زخمی‌شدگان روشن نیست و مقامات جمهوری اسلامی خبر را رسماً تأیید نکردند.

حسن کاظمی قمی، نماینده ویژه رئیس‌جمهوری ایران در امور افغانستان، این موضوع را در شبکه اجتماعی اکس (توییتر سابق) رد کرد و آن را محصول «هیاهوی رسانه‌های دروغ‌آفرین» خواند. او با کاربست کلمه حکومتی «اتباع» گفت: «جان باختن دهها اتباع غیرقانونی در مرز سراوان صحت ندارد».

او همچنین با توسل به «غیرقانونی» بودن افغانها، درصدد توجیه کشتار پناهجویان افغانستان برآمد و از عملکرد نیروهای مرزبانی به شکل همه‌جانبه‌ای دفاع کرد و گفت: برخورد «قانونی» با ورود «غیرقانونی اتباع غیر مجاز»، حق مشروع کشورهاست و نیروهای مرزبانی هر کشوری موظف به جلوگیری از ورود اتباع غیرقانونی هستند... جمهوری اسلامی ایران مصمم به بازگرداندن پناهجویان غیرمجاز و برخورد قانونی با ورود غیرقانونی آن‌ها در تمامی مبادی مرزی است.

«شبكة همبستگی با زنان»، سازمانی که در مورد حق و حقوق و مبارزات زنان افغانستان فعالیت می‌کند، در اعلامیه امروز خود چهارشنبه ۲۳ مهر-میزان- / ۱۶ اکتوبر به نقل از سازمان‌های حقوق بشری می‌نویسد:

مطابق آمار تخمینی ... از حدود ۳۰۰ مهاجر، ۶۰ و یا ۷۰ نفر توانسته‌اند فرار کنند و باقی، کشته یا زخمی شده‌اند. هنوز آمار دقیقی از کشته‌ها و زخمیان این حادثه در دست نیست. آنچه تا کنون از جزئیات این فاجعه همگانی شده است، نمایش یک جنایت هولناک بشری است. این جنایت، در منطقه سرآوان رخ داده؛ نقطه مرزی ایران و پاکستان که مهاجران از آنجا به شکل قاچاق وارد ایران می‌شوند.

شبكة همبستگی زنان «ابعاد گسترده این جنایت بشری و انسانی»، را نه صرفاً یک «فاجعه» سیاسی بلکه همچنین محصول یک وضعیت اجتماعی در جامعه ایران، یعنی «افغانستان‌ستیزی»، «افغانستان‌هراسی» و شعار نژادپرستانه «مرگ بر افغانی» قلمداد کرد:

به این سادگی هم نیست که دولت فرمان داده باشد و نیروهای نظامی آن را اجرا کرده باشند. به رگبار بستن چندصد نفر بی‌دفاع که از یک رژیم تروریستی فرار کرده‌اند، باید انگیزه کافی داشته باشد تا آن سرباز را به خلق چنین فاجعه‌ای همراهی کند. این انگیزه، از تعریف افغان به عنوان دیگری و دشمن اخلاقی می‌آید که این روزها در فضای رسانه‌های جمعی ایران علیه مهاجران و پناهندگان افغانستان جریان دارد. چنین انگیزه‌ای از کف خیابان‌های ایران بلند و در نقطه مرزی این‌گونه خودش را نشان می‌دهد. این فاجعه، عملی سازی شعارهای «مرگ بر افغانی» در خیابان‌های ایران است. متأسفانه ما در پایان این فاجعه نیستیم؛ این آغازی از فاجعه‌ای است که با چهره فاشیسم به میان آمده و امکان‌های خشونت‌گری خود را آشکار می‌کند.

این اعلامیه در پایان «کشتار جمعی ده‌ها مهاجر افغان» را یک «جنایت بشری» خواند که نهادهای حقوقی ایران و بین‌المللی را مسؤول پیگیری آن می‌کند.

در ویدیوهایی که در شبکه‌های اجتماعی منتشر شده است، شماری افراد زخمی دیده می‌شوند که بیشتر به زبان پشتو صحبت می‌کنند. یکی از آنها با اشاره به پسر دای‌اش می‌گوید: «این کار را کردند که دیگر کسی جرأت نکند، به ایران برود. این پسر مامایم (دای‌ام) است، چهار گلوله خورده. من خودم هم زخمی هستم.»

در حالی که حال‌وش علت مرگ مهاجران افغان را «تیراندازی مأموران جمهوری اسلامی» عنوان کرده، دیگر خبرگزاری‌ها از «تیراندازی و انفجار مین» خبر دادند.

در گزارش امروز حال‌وش به نقل از کادر درمانی شهر ماشکیل، واقع در بلوچستان پاکستان، آمده است:

شماری از مهاجران مجروح افغان در پی تیراندازی مأموران مرزی جمهوری اسلامی به این مرکز درمانی مراجعه کرده‌اند اما این مجروحان پیش از رسیدن پولیس محلی برای صورت‌جلسه و تشکیل پرونده قضائی برای ادامه درمان این مرکز درمانی را ترک کرده‌اند.

این شبکه به نقل از یک منبع دیگر می‌نویسد شمار زیادی از مهاجران افغانستان «جوان و کم‌سن‌وسال بودند و مجروحان عمدتاً از ناحیه کمر و پا هدف تیراندازی قرار گرفتند».

واکنش مقامات افغانستان

به گزارش زمانه، محمدرید حمیدی، دادستان کل پیشین افغانستان، در شبکه اجتماعی اکس (توییتر سابق) رفتار مأموران جمهوری اسلامی در «کشتار عمدی» مهاجران افغانستان را مصداق «جنایت علیه بشریت» خواند و از سازمان‌های بین‌المللی حقوق بشری خواست عاملان این رویداد را «به سزا برسانند». او همچنین مشروعیت حکومت

طالبان را زیر سؤال برد و گفت پناهندگان به امید یافتن «محل امن و مصون و گریز از تهدیدات جانی» این مسیر خطرناک را در پیش گرفتند و «طبق قوانین بین‌المللی، اخلاق انسانی و آموزه‌های اسلامی» مستحق حمایت بودند. سمیع سادات، از فرماندهان ارتش پیشین افغانستان، نیز در پاسخ به کشته‌شدن ده‌ها مهاجر افغانستان به دست مرزبانان جمهوری اسلامی، در شبکه اکس نوشت این مهاجران برای یافتن پناهگاهی از «وحشی‌گری طالبان» به ایران فرار می‌کردند.

رسانک، رسانه‌ای که با جمعی از فعالان مدنی و حقوق بشری بلوچ اداره می‌شود، نیز به نقل از یکی از خبرگزاری‌های رسمی طالبان نوشت:

افغانستان به دلیل مشکلات ۴۰ ساله‌اش هنوز هم شاهد سیل مهاجرت به کشورهای همسایه طی این سال‌ها بوده و بسیار از خانواده‌ها به‌خاطر دوری از مشکلات موجود در کشور، مجبور به مهاجرت شدند... مسؤولان ایران اخیراً در حالی که بارها اظهاراتی در باره مهاجران داشته که جنبه مثبتی داشته و گمان بر این شده که باعث رفع مشکلات می‌شود، اما متأسفانه معلوم می‌شود که بعد عملاً هیچ کاری صورت نگرفته و این سخنان صرفاً در حد سخن است و پشت استیج‌ها گفته می‌شوند. تقاضای ما این است که مسؤولان ایرانی هم توجه لازم را بکنند تا جان انسان‌ها به‌خاطر لقمه‌ای نان گرفته نشود و راه‌های بهتری برای جلوگیری گرفته شود

مهاجرت‌سبزی نظام‌مند در ایران

این نخستین بار نیست که گزارش‌هایی از کشته‌شدن شهروندان افغانستان در تیراندازی مرزبان‌های ایرانی منتشر می‌شود. چنین رویدادهایی در سال‌های گذشته بارها گزارش شده است. از جمله در سال ۱۳۹۹ خورشیدی گزارشی منتشر شد که در آن گفته شده بود مرزبان‌های جمهوری اسلامی ایران حدود ۵۰ پناهجوی افغانستان را که وارد خاک ایران شده بودند، بازداشت و به رودخانه انداخته‌اند.

همچنین طی سال‌های گذشته تبعیض اجتماعی و فشارهای سیاسی بر مهاجران و پناهمجویان افغانستان بشدت افزایش پیدا کرده است و از بدیهی‌ترین حقوق شهروندی نظیر حق رفت‌وآمد، تحصیل و خرید اقلام اساسی محروم شده‌اند. در انتخابات ۱۴۰۳ برای نخستین بار نامزدهای ریاست جمهوری در ایران، از جمله محمدباقر قالیباف، همچون هم‌تا‌های خود در کارزارهای انتخاباتی، به شکل نظام‌مندی به ترویج افغانستان‌ستیزی و مهاجرت‌سبزی پرداختند و مشکلات عدیده داخل ایران را به حضور آنان نسبت دادند.

اقامت افغان‌ها در دست‌کم ۱۹ استان ایران کاملاً ممنوع و اشتغال‌شان به گروه‌های شغلی که «پست» خوانده می‌شوند، محدود شده است. جمهوری اسلامی در دو سال اخیر هزاران افغان را اخراج کرده است. مقام‌های دولتی ادعا می‌کنند تمام «اتباع» اخراج‌شده غیرمجاز بودند، با این حال مهاجران دارای کارت اقامت نیز همواره با خطر اخراج از ایران روبه‌رو هستند. افغان‌ها که بیشترین جمعیت مهاجران در ایران را تشکیل می‌دهند هیچ‌گاه از سوی حکومت به‌عنوان پناهنده پذیرفته نشدند. بسیاری از کودکان افغانستان، به رغم داشتن مدارک اقامت هر ساله از حق تحصیل محروم می‌مانند و ثبت‌نام در مدرسه بدل به یکی از معضلات اصلی خانواده‌های افغانستان شده است.

در سال جاری وقتی مدرسه‌ها با آغاز پائیز شروع به کار کردند، در بخش‌هایی از ایران، برخی خانواده‌ها در اعتراض به حضور دانش‌آموزان افغان تبار جلوی مدارس تظاهرات کردند.